

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор ВНТУ

Віктор БІЛЧЕНКО
Наказ ВНТУ № 239 від 31.08.2021 р.

**Порядок
організації та проведення
заліків, диференційованих заліків, екзаменів
у Вінницькому національному технічному університеті**

СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21

Розглянуто та схвалено
Вченою радою ВНТУ
Протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Вінниця, 2021

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 1
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Розробники

	Посада	ПІБ	Підпис
Розроблено	Завідувачка навчально-методичного відділу	Громова Л. П.	
	Начальник навчального відділу	Савчук Т. О.	
	Декан ФКСА	Бісікало О. В.	
	Директор ЦДО	Паламарчук Є. А.	
Перевірено	Проректор з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу	Петров О. В.	

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 2
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Зміст

1. Призначення та сфера застосування	3
2. Нормативні посилання	3
3. Терміни і визначення	3
4. Скорочення та спеціальні терміни	5
5. Відповідальність	5
6. Загальні положення	5
7. Допуск студентів до складання заліків та екзаменів	7
8. Організація проведення заліку, диференційованого заліку, екзамену	10
9. Оцінювання знань, умінь і навичок студентів	15
10. Ліквідація академічної заборгованості	18
11. Повторне складання екзамену	19
12. Порядок апеляції	20
13. Проведення модульного та підсумкового контролю з використанням електронних відомостей	21

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 3
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

1. Призначення та сфера застосування

Цей документ визначає порядок організації та проведення підсумкових контрольних заходів у Вінницькому національному технічному університеті.

Документ є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ВНТУ та розроблено відповідно до вимог п. 7.5 ДСТУ ISO 9001 та п. 7.5 Настанови з якості ВНТУ.

Вимоги цього документу поширюються на діяльність усіх структурних підрозділів ВНТУ, що задіяні в освітньому процесі.

2. Нормативні посилання

Цей документ розроблено на підставі:

- Закон України «Про освіту» № 2145 від 5.09.2017 р. (зі змінами).
- Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р.
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 943 від 16.10.2009 р. «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи».
- Політика з якості Вінницького національного технічного університету на 2020-2023 рр., затверджена рішенням Вченої ради ВНТУ 30.01.2020 р. (протокол №6).
- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти Вінницького національного технічного університету, затверджене рішенням Вченої ради ВНТУ 30.08.2019 р. (протокол №1).
- Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному технічному університеті.
- Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному технічному університеті.
- Статут Вінницького національного технічного університету.

3. Терміни і визначення

3.1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі – ЄКТС) система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 4
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

3.2. *Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. (ст. 1.14 Закону про вищу освіту від 01.07.2014 № 1556-VII).

3.3. *Здобувачі вищої освіти* — особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1.11 Закону про вищу освіту від 01.07.2014 № 1556-VII).

3.4. *Модульна оцінка* – бальна оцінка (кількість балів), яку отримує здобувач в результаті поточного/підсумкового контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних і семінарських занять, лабораторних, контрольних і розрахунково-графічних робіт, колоквиумів, модульних контролів тощо), віднесених до відповідного модуля.

3.5. *Трудомісткість модуля дисципліни (ТМ)* – максимальна кількість балів, яку може отримати студент за модуль. Модуль закінчується колоквиумом або проведенням контрольної роботи, або тестуванням.

3.6. *Трудомісткість курсових проєктів (ТКП) та робіт (ТКР)* дорівнює 100 балам. Години, які виділяє викладач на виконання КП (КР), виділяються з годин СРС. Згідно з Положенням про курсове проєктування у Вінницькому національному технічному університеті (ВНТУ, 2018) на виконання курсової роботи здобувачами вищої освіти планується не менше 45 годин СРС (1,5 кредити), на виконання курсового проєкту – не менше 60 годин СРС (2,0 кредити).

3.7. *Результати навчання* - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати,

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 5
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

кількісно оцінити та виміряти (ст. 1.19 Закону про вищу освіту від 01.07.2014 № 1556-VII).

4. Скорочення та спеціальні терміни

МОН – Міністерство освіти і науки України.

СУЯ – система управління якістю.

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.

РГР - розрахунково-графічна робота.

РГЗ – розрахунково-графічне завдання.

БОД – бальна оцінка з дисципліни.

ЕЕЗВ – електронна екзаменаційно-залікова відомість.

5. Відповідальність

5.1. Відповідальність за організацію та проведення контрольних заходів згідно з вимогами цього документу покладається на науково-педагогічних працівників та завідувачів кафедр ВНТУ.

5.2. Контроль за проведенням заліково-екзаменаційних сесій згідно з вимогами Порядку, за дотриманням його основних положень в процесі проведення контрольних заходів покладається на навчальний відділ.

5.3. Відповідальність за оприлюднення Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ на сайті університету та навчально-методичне забезпечення контрольних заходів на засадах ЄКТС несе навчально-методичний відділ ВНТУ.

5.4. Контроль за дотриманням Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у Вінницькому національному технічному університеті здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу.

6. Загальні положення

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем вищої освіти в процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих здобувачами знань, умінь і навичок вимогам нормативних документів вищої освіти. В організації освітнього процесу ВНТУ застосовується поточний та підсумковий контроль.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 6
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Поточний контроль – оцінювання рівня знань, умінь та навичок здобувачів на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час практичних, семінарських та лабораторних занять, контрольних робіт, тестування, колоквиумів тощо. Результати поточного контролю реєструються в журналі викладача і використовуються для оцінювання рівня знань здобувачів за певний етап навчання.

Підсумковий контроль – оцінювання рівня знань здобувачів за певний етап навчання.

Підсумковий контроль складається з модульного, семестрового (залік, диференційований залік, екзамен) та атестації здобувачів (кваліфікаційний або атестаційний екзамен - назва визначається Стандартом вищої освіти для певної спеціальності), захист кваліфікаційних робіт.

Семестровий контроль проводиться у формах заліку, диференційованого заліку, екзамену з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, що визначений відповідною навчальною програмою фахової підготовки, і в терміни, встановлені графіком освітнього процесу. При семестровому контролі отримані здобувачем бальні оцінки з дисципліни переводяться в оцінки за шкалою ЄКТС.

Семестровий екзамен — це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестровий диференційований залік — це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєного здобувачами навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, як правило, на підставі результатів поточного контролю. Його проведення планується, здебільшого, при відсутності екзамену.

Семестровий залік — це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час практичних, семінарських та лабораторних занять. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування здобувачів.

Терміни проведення заліково-екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 7
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Не пізніше, як за місяць до початку чергової заліково-екзаменаційної сесії у ВНТУ видається наказ ректора «Про підготовку та проведення заліково-екзаменаційної сесії», який визначає порядок проведення контрольних заходів та приймання академічної заборгованості здобувачів. Планування контрольних заходів для здобувачів усіх курсів усіх рівнів вищої освіти денної та заочної форм навчання відбувається згідно з цим наказом. Диференційовані заліки плануються, як правило, кожен день, екзамени (з урахуванням обов'язкових екзаменаційних консультацій) — не менше, ніж через день, рахуючи й вихідні дні. Проведення заліків з дисциплін, захист курсових проєктів (робіт) планується, як правило, на останньому тижні теоретичного семестру (до початку заліково-екзаменаційної сесії).

Розклад чергової заліково-екзаменаційної сесії доводиться до відома викладачів та здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії.

7. Допуск студентів до складання заліків та екзаменів

Освітній процес у Вінницькому національному технічному університеті організовано на засадах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

У вступній лекції або на першому практичному, семінарському, лабораторному занятті викладач зобов'язаний поінформувати здобувачів про організацію процесу вивчення дисципліни за ЄКТС. Для цього необхідно, зокрема, надати здобувачам інформацію, яка міститься в робочій програмі навчальної дисципліни:

- 1) кількість годин (кредитів), які передбачені на вивчення дисципліни за навчальним планом, їх розподіл за видами навчальних занять;
- 2) наявність індивідуальних завдань, які мають виконати здобувачі – РГР, РГЗ, контрольні роботи для здобувачів заочної форми навчання, курсові проєкти (роботи);
- 3) форми поточного та підсумкового контролю;
- 4) шкала оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів робіт та в цілому за модулями (в балах).

У ВНТУ оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 8
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Таблиця 1 — Шкала оцінювання: 100-бальна та ЄКТС. Для екзамену, диференційованого заліку, заліку, курсового проекту/роботи, практики

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
90 - 100	A
82 - 89	B
75 - 81	C
64 - 74	D
60 - 63	E
35 - 59	FX незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувачі, які вивчають дисципліну, повинні мати чітке уявлення, яким чином вони можуть набрати необхідну для позитивної оцінки кількість балів. З цією метою необхідно довести до їх відома шкалу оцінювання різних видів робіт, передбачених при вивченні дисципліни,

Таблиця 2 — Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів робіт та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Модуль	Модуль
	1	2
Практичні заняття (1 пр. – 1 бал)	8	10
Лабораторні роботи (1 лаб. – 2 бали)	8	10
Активність під час занять	5	5
Колоквіум	10	10
Контрольна робота	9	-
Всього	40	35

Також викладач має ознайомити здобувачів з критеріями оцінювання рівня знань, умінь та навичок здобувача з даної дисципліни. Такі критерії розробляються відповідно до вимог освітньої програми, забезпечують належну градацію і можуть бути застосовані як при поточному контролі, так і при підсумковому.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 9
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Згідно з чинним Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному технічному університеті підведення підсумків роботи здобувачів денної форми навчання у семестрі проводиться на останньому тижні теоретичного навчання. Викладач має

- підрахувати бальну оцінку з дисципліни кожного здобувача;
- **оголосити** здобувачам денної форми навчання отримані бальні оцінки з дисципліни під час практичних, семінарських, лабораторних занять або консультацій **у присутності всієї групи**.

Здобувачі, які за сумою балів модульного контролю у семестрі мають бальну оцінку з дисципліни вищу, ніж 60% від абсолютної бальної оцінки з дисципліни, можуть, за їхнім бажанням, бути:

- звільнені від складання заліку, диференційованого заліку, екзамену і отримати оцінку за шкалою ЄКТС, відповідну бальній оцінці з дисципліни за умови виконання всіх передбачених навчальним планом дисципліни лабораторних робіт, практичних та семінарських занять, індивідуальних завдань тощо;
- допущені до складання заліку, диференційованого заліку, екзамену з метою підвищення оцінки.

До складання заліку, диференційованого заліку, екзамену з кожної дисципліни допускаються всі здобувачі, які виконали навчальний план з цієї дисципліни, незалежно від захисту КП (КР) з цієї дисципліни, а також стану їхніх справ з інших дисциплін.

Здобувачі, які виконали навчальний план з дисципліни, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх передбачених навчальним планом дисципліни лабораторних робіт, практичних та семінарських занять, індивідуальних завдань тощо, та набрали кількість балів у межах FX ($35 \leq B < 60\%$ від абсолютної бальної оцінки з дисципліни), допускаються до складання заліку, диференційованого заліку, екзамену з необхідністю додаткового вивчення програмного матеріалу з дисципліни.

Здобувачам, які не виконали навчальний план з дисципліни, викладач виставляє в заліково-екзаменаційну відомість бальну оцінку з дисципліни та пише «недопущений». Викладач визначає для кожного з них обсяг додаткової роботи для вивчення цієї дисципліни і строк складання

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 10
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

заліку, диференційованого заліку, екзамену. Залік чи екзамен ці студенти складають після повного виконання навчального плану з дисципліни після закінчення заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо бальна оцінка здобувача за результатами вивчення дисципліни складає 0 – 34 бали, що відповідає оцінці F за шкалою ЄКТС, **здобувач** не допускається до складання заліку/диференційованого заліку, але має право вивчити цю окрему дисципліну повторно відповідно до Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості, академічної різниці та надання платної послуги з проведення занять з вивчення окремої навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом відповідного навчального року за умови наявності не більше як двох таких академічних заборгованостей.

8. Організація проведення заліку, диференційованого заліку, екзамену

Заліково-екзаменаційна сесія проводиться згідно з розкладом. Викладачі зобов'язані приймати у студентів заліки, диференційовані заліки та екзамени лише в аудиторіях та в терміни, визначені розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі захворювання екзаменатора завідувач кафедри повинен здійснити його заміну і сповістити про це деканат та навчальний відділ.

Норми часу на проведення екзаменів та заліків визначені наказом ректора ВНТУ № 77 від 06.03.2020 р. «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників університету».

При проведенні усного екзамену в аудиторії одночасно може перебувати не більше 8 здобувачів. Для підготовки до відповіді здобувачу має надаватися не менше 30 хвилин. Перебування здобувача в приміщенні, де проводиться екзамен, не повинно тривати більше 4 годин.

Семестрові заліки з певної дисципліни проводяться після закінчення її вивчення до початку заліково-екзаменаційної сесії. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в навчальній групі або/та читали лекції з даної дисципліни. Залік виставляється за результатами навчальної роботи здобувача в семестрі (виконання здобувачем семестрових індивідуальних завдань та контрольних робіт, виступів на семінарських заняттях, виконання

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 11
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

лабораторних робіт, результатів колоквиумів, тестування тощо). Згідно з Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному технічному університеті до індивідуального навчального плану/залікової книжки здобувача виставляється бальна оцінка та оцінка за шкалою ЄКТС, якщо бальна оцінка здобувача складає не менше, ніж 60% абсолютної бальної оцінки з дисципліни.

Здобувач вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Якщо здобувач виконав навчальний план з дисципліни, але не отримав залік за результатами навчання в семестрі, залік може бути виставлений за результатами виконання ним підсумкової контрольної роботи або співбесіди на останньому занятті з цієї навчальної дисципліни.

Перед кожним екзаменом згідно з розкладом заліково-екзаменаційної сесії обов'язково проводиться консультація. На консультації викладач

- доводить до відома студентів, хто з них і з яких причин не допущений до екзамену;
- знайомить студентів з порядком проведення екзамену;
- дає відповіді на теоретичні чи практичні питання студентів, пояснює певні теоретичні положення, аспекти їх практичного застосування.

До обов'язкової супровідної документації заліку, диференційованого заліку чи екзамену належить *Папка екзаменатора*, до складу якої входять:

- затверджений на засіданні кафедри (із зазначенням номера протоколу та дати засідання кафедри) і підписаний завідувачем кафедри та екзаменатором комплект екзаменаційних білетів або контрольних завдань;
- затверджений на засіданні кафедри (із зазначенням номера протоколу та дати засідання кафедри) і підписаний завідувачем кафедри перелік питань до екзамену;
- затвержені завідувачем кафедри критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти;

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 12
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

– затверджений завідувачем кафедри перелік навчальної літератури, обладнання, технічних засобів, якими здобувач вищої освіти може користуватися під час заліку, диференційованого заліку, екзамену;

– заліково-екзаменаційна відомість, підписана деканом факультету/директором інституту.

Екзаменаційні білети мають бути складені на основі робочих програм навчальних дисциплін і затверджені на засіданні кафедри **на кожен рік** не пізніше ніж за місяць до початку заліково-екзаменаційної сесії. Вони повинні повністю охоплювати навчальну програму дисципліни або її окремого модуля як самостійної структурно-логічної частини теоретичного та практичного матеріалу, яка вноситься на семестровий залік, диференційований залік чи екзамен, забезпечувати контроль знань і навичок здобувачів. Кількість екзаменаційних білетів повинна перевищувати кількість здобувачів академічної групи. При проведенні екзамену в письмовій формі кількість варіантів контрольних завдань визначається таким чином, щоб забезпечити самостійне виконання письмової роботи кожним здобувачем академічної групи.

Екзаменаційні білети мають відповідати таким вимогам:

– кожне питання бажано розпочинати словами: обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку..., довести... тощо, щоб забезпечити перевірку умінь студентів використовувати набуті знання для вирішення практично спрямованих завдань;

– складність білетів для усного екзамену має бути приблизно однаковою і дозволяти здобувачу за час, відведений для відповіді (до 20 хв.), глибоко та повно розкрити зміст усіх питань;

– складність та трудомісткість контрольних завдань для письмового контролю мають відповідати відведеному часу контролю (120 хвилин); завдання не повинні вимагати докладних пояснень, складних розрахунків та креслень і забезпечувати мінімум непродуктивних витрат часу на допоміжні операції, проміжні розрахунки та ін.;

– при формулюванні завдань (питань) екзаменаційних білетів необхідно використовувати стандартизовані (рекомендовані) терміни, назви, позначення.

Результати семестрового контролю заносяться екзаменатором до **заліково-екзаменаційної відомості**, залікової книжки/індивідуального

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 13
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

плану здобувача. Заліково-екзаменаційну відомість екзаменатор отримує в деканаті напередодні або в день проведення семестрового контролю. Без заліково-екзаменаційної відомості викладач не повинен приймати заліки, диференційовані заліки або екзамени.

Перелік питань, які виносяться на залік, диференційований залік чи екзамен, має охоплювати всі теми навчальної програми, містити всі теоретичні питання, які входять до складу екзаменаційних білетів. Перелік питань повинен бути затверджений на засіданні кафедри щонайменше за місяць до початку заліково-екзаменаційної сесії та доведений до відома здобувачів (розміщений на стенді або сайті кафедри, розданий під час занять в академічних групах). Здобувачам заочної форми навчання затверджений перелік питань має бути доведений під час попередньої установчої сесії.

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів визначаються кафедрою, вносяться до робочої програми навчальної дисципліни і доводяться до відома здобувачів лектором, який цю дисципліну викладає, або викладачем, що веде практичні, семінарські заняття чи лабораторні роботи.

Питання про те, якими засобами навчання здобувачу дозволяється користуватись під час семестрового контролю з кожної конкретної дисципліни, вирішує кафедра. **Перелік навчальної літератури, обладнання, технічних засобів, якими студент може користуватися під час заліку, диференційованого заліку, екзамену**, затверджується завідувачем кафедри і вкладається до Папки екзаменатора. Відсутність такого переліку у Папці екзаменатора означає, що використання будь-яких засобів навчання під час екзамену (заліку, диференційованого заліку) з цієї конкретної дисципліни не передбачено.

Під час екзамену (заліку, диференційованого заліку) екзаменатор зобов'язаний:

- 1) дотримуватись розкладу диференційованих заліків та екзаменів (дата, час початку екзамену, аудиторія);
- 2) проводити екзамен (залік) тільки за затвердженим комплектом екзаменаційних білетів або контрольних завдань;
- 3) здобувачам, які не планують покращувати оцінку під час диференційованого заліку чи екзамену, проставити отриману оцінку у

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 14
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

відповідну графу заліково-екзаменаційної відомості та в індивідуальний навчальний план/залікову книжку, подану особисто здобувачем або старостою цієї групи в день проведення контрольного заходу;

4) при усній формі заліку, дифзаліку чи екзамену оголошувати оцінку одразу після закінчення опитування здобувача і проставляти її в заліково-екзаменаційну відомість, в індивідуальний навчальний план/залікову книжку здобувача;

5) при письмовій формі проведення заліку, диференційованого заліку чи екзамену оголошувати оцінку не пізніше наступного дня в присутності всіх здобувачів групи, які його склали, та проставляти її в заліково-екзаменаційну відомість, в індивідуальний навчальний план/залікову книжку здобувача.

На заліку, диференційованому заліку чи екзамені, крім викладача та його асистента, можуть бути присутніми:

- ректор, проректори;
- декан факультету/директор інституту, студенти якого складають залік або екзамен;
- завідувач кафедри;
- викладачі, які проводили у навчальній групі інші види занять з дисципліни, можуть брати участь у прийманні екзамену як асистенти;
- начальник навчального відділу;
- члени комісій, які можуть бути створені наказом ректора або розпорядженням проректора з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу, для вивчення тих чи інших питань організації освітнього процесу чи підготовки питань на засідання Методичної або Вченої рад ВНТУ.

Перевіряти *організацію* проведення заліків, диференційованих заліків чи екзаменів згідно з розкладом заліково-екзаменаційної сесії мають право співробітники навчального відділу.

Присутність на екзаменах або заліках сторонніх осіб без дозволу ректора, проректора з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу, декана відповідного факультету/директора інституту не допускається.

Захист курсових проєктів (робіт) повинен мати публічний характер і прийматися комісією, до складу якої входять не менше 2-х осіб.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 15
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

9. Оцінювання знань, умінь і навичок студентів

Екзамен (залік, диференційований залік) – складний процес підбиття підсумків пізнавальної діяльності. Він потребує від викладача високої педагогічної культури, майстерності, толерантності. Бажано пам'ятати, що оцінка не може бути використана як засіб покарання здобувача за негативні вчинки; не допускати вибіркової поблажливості; прагнути забезпечити незалежність оцінювання знань здобувача як від попередніх оцінок у заліковій книжці, так і від зовнішнього тиску; якщо це можливо, враховувати індивідуальні особливості здобувачів.

З метою об'єктивного оцінювання рівня підготовки здобувача екзаменаторові надається право ставити додаткові запитання як теоретичного, так і практичного характеру (розв'язання практичних завдань) в межах навчальної програми.

Під час проведення контрольних заходів викладач та здобувач мають бути коректними один до одного. Викладач має уважно та зацікавлено вислуховувати відповіді здобувачів. Відповідь здобувача не бажано переривати зауваженнями чи виразами здивування. Здобувач, готуючись до відповіді, певним чином вибудував виклад навчального матеріалу. Коли викладач його перериває, у останнього це викликає занепокоєння, нервовість, від чого відповідь може стати плутаною, логічно непослідовною. Під час відповіді викладач, зрозумівши, що здобувач відповідає впевнено, змістовно, може зупинити його і попросити перейти до розкриття іншого питання білета. Екзаменатору надається право ставити додаткові запитання крім зазначених у білеті, пропонувати здобувачу задачі та приклади в рамках навчальної програми дисципліни.

Результати складання екзаменів, диференційованих заліків, заліків оцінюються за:

- бальною шкалою;
- шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

При визначенні критеріїв оцінювання відповідей необхідно керуватися такими загальними положеннями:

оцінки «А» заслуговує здобувач, який показав всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну та

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 16
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни;

оцінки «В» заслуговує здобувач, який показав повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систематичний характер знань із дисципліни і здатність до їх самостійного поповнення й оновлення в ході подальшої навчальної роботи та професійної діяльності;

оцінки «С» заслуговує здобувач, який показав знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, припустився помилок у відповіді на екзамені та при виконанні екзаменаційних завдань, але має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача;

оцінка «D» виставляється, коли здобувач розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається помилок за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу;

оцінка «E» виставляється, коли здобувач неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається значних помилок, а виконання завдань викликає у нього значні труднощі;

оцінка «FX» виставляється здобувачу, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань і не може продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ЗВО без додаткових занять із відповідної дисципліни;

оцінка «F» виставляється здобувачу, який не виконав навчальний програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Відмова здобувача від відповіді на екзаменаційний білет атестується як незадовільна відповідь.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 17
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

У відомостях напроти прізвища конкретного студента викладач робить нижченаведені записи.

«Не з'явився» — якщо здобувач був допущений до семестрового контролю, але не з'явився на нього. Це стосується:

– здобувачів, які виконали навчальний план, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх передбачених навчальним планом дисципліни лабораторних робіт, практичних та семінарських занять, індивідуальних завдань тощо, набрали суму балів в межах FX ($35 \leq B < 60\%$ від абсолютної бальної оцінки з дисципліни) і були допущені до екзамену з необхідністю додаткового вивчення програмного матеріалу з дисципліни;

– здобувачів, які отримали кількість балів, більшу за 60. Якщо здобувач не з'явився в день складання заліку (диференційованого заліку) чи екзамену та не передав залікову книжку старості групи, який подає її викладачеві для виставлення оцінки, оголошеної на останньому тижні теоретичного триместру, у заліково-екзаменаційну відомість виставляється бальна оцінка та пишеться «не з'явився».

«Недопущений» — якщо здобувач не був допущений до складання семестрового контролю через невиконання навчального плану, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх передбачених навчальним планом дисципліни лабораторних робіт, практичних і семінарських занять тощо, незалежно від отриманої БОД. Екзамен (залік) такі здобувачі складають після повного виконання навчального плану з дисципліни. Здобувач, який не був допущений до складання семестрового контролю, вважається таким, що використав першу спробу скласти екзамен (залік) з дисципліни і має заборгованість.

Якщо бальна оцінка здобувача за результатами вивчення дисципліни складає 0 – 34 бали, що відповідає оцінці F за шкалою ЄКТС, здобувач не допускається до складання екзамену, заліку/диференційованого заліку, але має право вивчити цю окрему дисципліну повторно відповідно до Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості, академічної різниці та надання платної послуги з проведення занять з вивчення окремої навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом, *за умови наявності не більше як двох таких академічних заборгованостей.*

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 18
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Здобувач може підвищити бальну оцінку, яку він отримав в результаті складання заліку, диференційованого заліку або екзамену в період сесії.

Якщо здобувач на екзамені (заліку, диференційованому заліку) отримав оцінку нижчу ніж та, що відповідає кількості балів, накопичених ним упродовж семестру, в заліково-екзаменаційну відомість виставляється оцінка, відповідна кількості балів, накопичених за семестр. Не допускається зниження отриманої здобувачем БОД (зменшення кількості балів) з будь-якої причини.

В індивідуальний навчальний план/залікову книжку здобувача викладач записує всі навчальні години (аудиторні та СРС) з дисципліни, що виноситься на семестровий контроль, своє прізвище, бальну оцінку та оцінку за шкалою ЄКТС, ставить свій підпис та дату.

Письмові екзаменаційні роботи здобувачів зберігаються на кафедрі протягом навчального року, а потім знищуються, про що складається відповідний акт.

10. Ліквідація академічної заборгованості

Якщо під час екзамену (заліку, диференційованого заліку) здобувачу не вдалося набрати необхідну кількість балів для позитивної оцінки або він отримав незадовільну оцінку з дисципліни, з якої складається екзамен, то йому в заліково-екзаменаційну відомість виставляється бальна оцінка та оцінка FX або F за шкалою ECTS.

Ліквідація академічних заборгованостей відбувається згідно з графіком, який **до закінчення заліково-екзаменаційної сесії** складається кафедрами та узгоджується з деканатом/дирекцією інституту, навчальним відділом і доводиться до відома здобувачів шляхом розміщення на дошці оголошень факультету/інституту.

Здобувачам державної та контрактної форм навчання, які за результатами семестрового контролю та складання екзаменаційних сесій отримали не більше двох незадовільних оцінок з дисциплін, надається можливість для їх перескладання протягом двох тижнів після завершення поточної заліково-екзаменаційної сесії (також під час виробничої практики) у другій половині дня.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 19
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

Кожне перескладання екзамену, диференційованого заліку чи заліку дозволяється лише за направленням, підписаним директором інституту або деканом факультету. Перескладання незадовільної оцінки з дисципліни дозволяється два рази (перший раз — екзаменатору, другий — комісії, призначеній деканом факультету/директором інституту). Результат складання екзамену комісії є остаточним.

Здобувачам держбюджетної та контрактної форм навчання, які не склали заліки, диференційовані заліки чи екзамени в установлені терміни через хворобу або з інших поважних причин (документально підтверджених), з урахуванням здатності здобувача виконувати навчальний план, може бути в установленому порядку наданий індивідуальний графік для складання заліків і екзаменів (в тому числі під час виробничої практики) у другій половині дня терміном до 2 тижнів, але не пізніше, ніж до початку 7-го тижня після завершення поточної заліково-екзаменаційної сесії. Здобувачі, які не ліквідували заборгованостей у визначений термін, відраховуються з університету. Якщо бальна оцінка здобувача за результатами вивчення дисципліни складає 0 – 34 бали, що відповідає оцінці F за шкалою ЄКТС, здобувач не допускається до складання заліку/диференційованого заліку, але має право вивчити цю окрему дисципліну повторно відповідно до Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості, академічної різниці та надання платної послуги з проведення занять з вивчення окремої навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом поточного навчального року за умови наявності не більше як двох таких академічних заборгованостей.

11. Повторне складання екзамену

Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки дозволяється у виняткових випадках з дозволу ректора університету за письмовою заявою студента лише при завершенні навчання за відповідною освітньою програмою і тільки якщо йдеться про можливість отримання здобувачем диплома з відзнакою.

Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки можливе за таких умов:

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 20
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

- якщо кількість Perezdach з метою підвищення позитивної оцінки не більша трьох за весь період навчання;
- якщо прохання здобувача підтримано деканом відповідного факультету/директором інституту і завідувачем кафедри, за якою закріплена дисципліна;
- не пізніше як за 2 місяці до закінчення навчання за відповідною освітньою програмою підготовки.

Результати семестрового контролю обов'язково обговорюються на засіданнях кафедр, Вчених рад факультетів/інституту і є одним із важливих чинників управління якістю освітнього процесу в університеті.

12. Порядок апеляції

У випадках конфліктної ситуації, за мотивованою заявою здобувача чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої можуть входити: проректор з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу, декан факультету/директор інституту, завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники студентського самоврядування та профспілкового комітету студентів факультету/інституту.

Здобувач, який не погоджується з оцінкою письмової екзаменаційної роботи, має право звернутися до екзаменатора і отримати обґрунтоване пояснення. У випадку незгоди здобувача з рішенням екзаменатора він може звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів перевірки екзаменаційної роботи. Лектор з даної навчальної дисципліни та завідувач кафедри або призначений завідувачем кафедри викладач зобов'язані розглянути апеляцію в присутності здобувача протягом двох робочих днів і прийняти остаточне рішення щодо оцінки екзаменаційної роботи. В результаті розгляду апеляції оцінка екзаменаційної роботи здобувача не може бути зменшена, а тільки залишена без змін або збільшена. Результат розгляду апеляції фіксується на тексті екзаменаційної роботи і підтверджується підписами викладачів, які приймали рішення.

Якщо здобувач не звернувся з апеляцією у встановлений термін, оцінка екзаменаційної роботи, виставлена викладачем, є остаточною.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 21
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

13. Проведення модульного та підсумкового контролю з використанням електронних відомостей

Проведення модульного та підсумкового контролю за погодженням з деканатом факультету/дирекцією інституту та навчальним відділом ВНТУ може здійснюватися викладачем або за технологією з використанням паперових документів або з використанням електронних відомостей в системі «Електронний деканат». При дистанційній формі навчання, зумовленій карантинними обмеженнями, модульний та підсумковий контроль у ВНТУ проводиться з використанням електронних відомостей. Електронна відомість є електронною формою екзаменаційно-залікової відомості, що повністю співпадає зі своєю паперовою копією та надалі позначається як електронна екзаменаційно-залікова відомість (ЕЕЗВ).

Порядок роботи з електронними відомостями в системі «Електронний деканат».

13.1. Шаблони електронних модульних відомостей успішності формуються викладачем для дисциплін, за які він відповідає, на початку семестру згідно з розподілом навантаження на кафедрі. Викладач згідно з робочою програмою навчальної дисципліни вносить до шаблону прозору структуру оцінювання знань здобувачів вищої освіти з цієї дисципліни та розподіл балів за модуль (кількість модулів; кількість змістових модулів, які оцінюються; вагу в балах результатів кожного виду навчальної діяльності для кожного модуля).

Протягом семестру викладач у системі «Електронний деканат» заповнює модульні відомості. В системі «Електронний деканат» автоматично здійснюється розрахунок підсумкових модульних балів за видами освітньої діяльності. Модульні відомості імпортуються викладачем в систему «Електронний деканат» за визначеними датами модульного контролю. За необхідності, викладач додає бали за модульні завдання в модульні відомості у період відпрацювання занять здобувачем з подальшим автоматичним перерахуванням та оновленням балів. Протягом семестру викладач має можливість друкування робочих вкладок в журнал обліку роботи викладача, а також відомостей успішності з підсумковими модульними оцінками.

Після імпортування викладачем модульних відомостей в «Електронний деканат», в день проведення екзамену/заліку згідно

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 22
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

розкладу система відкриває викладачу доступ до роботи з відповідною ЕЕЗВ. Початкове формування ЕЕЗВ забезпечується автоматично, зокрема у шапку ЕЕЗВ вноситься П.І.Б. викладача, назва групи, назва навчальної дисципліни, кількість відповідних кредитів та годин, виділених на вивчення дисципліни за навчальним планом. Основна частина ЕЕЗВ містить список групи здобувачів вищої освіти та їх підсумкові модульні оцінки. Також на день проведення екзамену/заліку викладач бачить помітку «не допущений» проти прізвищ тих здобувачів, які не допускаються до контрольного заходу деканом факультету/ директором інституту з причин, що регламентовані у Положенні про організацію освітнього процесу у ВНТУ.

13.2. В разі необхідності викладач має можливість вести модульний контроль у паперовому вигляді, використовуючи його результати при формуванні ЕЕЗВ, а також роздрукувати собі ЕЕЗВ для ручного заповнення. При проведенні семестрового контролю шляхом використання системи «Електронний деканат» екзаменатор має право користуватися документацію, яка міститься в Папці екзаменатора (п.8 цього документу) в електронному вигляді – за умови наявності всіх цих документів у електронному репозиторії відповідної кафедри. Відповідальність за еквівалентність паперових та електронних копій зазначеної документації несе завідувач кафедри, який засвідчує факт еквівалентності на час проведення контрольного заходу особистим електронним підписом у системі «Електронний деканат».

13.3. За умови попереднього внесення тестових екзаменаційних питань згідно документу [1] п.1 у підсистему електронного тестового опитування, екзаменатор має можливість автоматизувати підсумковий семестровий контроль засобами системи «Електронний деканат». Для цього при складанні розкладу екзаменаційної сесії враховуються заявки кафедр на проведення тестового контролю, що надаються у деканат відповідного факультету/дирекцію інституту за місяць до початку екзаменаційної сесії. У випадках, коли з певної навчальної дисципліни результати навчання передбачають вагомні практичні уміння, викладачу дозволяється під час підсумкового контролю використовувати тестові завдання для контролю теоретичних знань та практичні завдання для контролю умінь практичного застосування. Наміри використовувати

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 23
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.009.01:21	Редакція 01

тестові та практичні завдання одночасно викладачу слід зазначити у відповідних заявах.

13.4. З метою забезпечення належних технічних умов для проведення тестування, система «Електронний деканат» підтримує реєстр аудиторій ВНТУ, які дозволяють здійснити семестрові контрольні заходи у тестовій формі.

13.5. Заповнену в день контрольного заходу ЕЕЗВ екзаменатор перевіряє та до кінця поточного дня верифікує шляхом надсилання до деканату засобами системи «Електронний деканат».

13.6. Друк верифікованої викладачем ЕЕЗВ може здійснюватися ним самостійно або у його присутності в деканаті факультету/дирекції інституту. Надруковану ЕЕЗВ екзаменатор та, за необхідності, члени екзаменаційної комісії підписують, а потім віддають в деканат факультету/дирекцію інституту з метою отримання підпису декана/директора та зберігання.

13.7. У випадку наявності індивідуального графіку, хвороби або інших поважних причин індивідуальної здачі сесії здобувачами вищої освіти згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ВНТУ, в системі «Електронний деканат» передбачено процедуру обробки електронних індивідуальних аркушів успішності, які формуються методистами деканату та з'являються в електронному журналі викладача у вигляді, аналогічному ЕЕЗВ. Порядок роботи з ними є таким же, як і з загальними ЕЕЗВ, проте термін верифікації електронного індивідуального аркушу успішності окремо визначається деканом факультету / директором інституту.

13.8. Аркуш успішності є чинним 3 дні з моменту його створення.